

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/126/12
Rady Powiatu Grajewskiego
z dnia 26 czerwca 2012 r.

**POWIATOWY PROGRAM
AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
NA ROK 2012**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie
Czerwiec 2012 rok

I WPROWADZENIE

1. Założenia programowe:

Ustawa o samorządzie powiatowym stanowi, że powiat realizuje określone zadania publiczne, w tym zadania z zakresu pomocy społecznej.

Jednym z podstawowych bloków zadaniowych jest integracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podejmowane działania powinny mieć na celu wsparcie i umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych wykraczających poza własne możliwości osób objętych programem.

W obszarze tym potrzebne są nowe rozwiązania i sposoby radzenia z wieloma problemami, a ich realizacja wymaga współpracy i łączenia wysiłków wielu służb.

Szansę na taką pomoc daje realizacja Programu Aktywności Lokalnej. Rozwój i popularyzacja tego typu programów wiąże się z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego oraz odwołuje się do zasady subsydiarności.

Realizatorem ustawowych zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracujące z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem, osobami fizycznymi i prawnymi oraz innymi powiatami.

Bardzo ważnym ogniwem we wspieraniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym są samorządy gminne i działające w nich ośrodki pomocy społecznej.

Osoba mająca problemy z wejściem w życie społeczne i zawodowe przede wszystkim w swoim środowisku lokalnym powinna otrzymać daleko idącą pomoc w formie pracy socjalnej, terapii, wsparcia w usamodzielnieniu.

Tylko w środowisku lokalnym możliwe jest organizowanie samopomocowych grup wsparcia. Nie do przecenienia w tym obszarze jest potrzeba współpracy z organizacjami pozarządowymi i pobudzanie aktywności społecznej do ich tworzenia.

Bariery te, będące przyczyną trudności w wejściu i utrzymaniu się na otwartym rynku pracy, wskazują na konieczność objęcia tych osób wsparciem. Dlatego też zamierzamy wzmocnić młodzież z terenu naszego powiatu w celu lepszego pełnienia przez nich różnych ról społecznych. Możliwość aktywnej integracji ze społeczeństwem daje przede wszystkim inwestowanie we własny rozwój, kształtowanie umiejętności interpersonalnych i uczestnictwo w życiu społecznym.

2. Cel i zakres Programu:

Pracownicy socjalni są diagnostami, profilaktykami lokalnych problemów społecznych. Są też animatorami środowiskowych i samopomocowych przedsięwzięć na rzecz ich rozwiązania. Powinni więc poszukiwać najbardziej skutecznych sposobów, które prowadzą do osiągnięcia celu.

Jedną z możliwości jest realizacja programu aktywności lokalnej. Jest to jedna z metod pracy socjalnej – zwana też metodą środowiskową.

Istotą środowiskowego działania wg prof. Tadeusza Plicha polega m.in. na tym, że jego cele, mechanizmy wywodzą się z oceny warunków życia poszczególnych ludzi i zmierzają do zmiany lub modyfikacji indywidualnych warunków życia. Jest to metoda o charakterze strategicznym w pracy socjalnej.

Natomiast wg prof. Aleksandra Kamińskiego szeroki sens metody środowiskowej oznacza całościowe rozumienie środowiska lokalnego, pełną identyfikację jego problemów, kompleksowy i komplementarny system działań,

podejmowania pracy z intencją stałego działania i trwałego usuwania zagrożeń i niepożądanych zjawisk.

Zasadniczym celem organizowania środowiska jest wspomaganie rozwoju. Celem samym w sobie jest tworzenie wspólnoty, które oznaczają przełamywanie izolacji i osamotnienia, budowanie więzi emocjonalnych i międzyludzkich.

Organizowanie środowiska jest procesem, a więc nie aktem jednorazowym, samoczynnym i mechanicznym. Jest to długotrwały proces, ulegający czasem załamaniom i regresowi.

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej w Powiecie Grajewskim jest budowa powiatowego systemu wspierania osób mających trudności w wejściu w życie społeczne, w pozyskanie pracy i realizacji życiowych planów poprzez pracę z grupami znajdującymi się w niekorzystnym położeniu, mającą umożliwić im wspólne określenie potrzeb i praw, jasne przedstawienie celów i podjęcie działań, pozwalających te cele realizować w ramach demokratycznych struktur.

Cele te są zgodne z zapisami w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007 - 2016 harmonogramem działań 2.1 pkt 1,4.

Zapisane do realizacji zadania ukierunkowane są na wielodyscyplinarne wspieranie rodzin osób zagrożonych wykluczeniem.

Rezultatem programu będzie zwiększenie potencjału społeczno-zawodowego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: młodzieży uczącej się mieszkającej na terenie powiatu grajewskiego poprzez zastosowanie aktywnych form integracji.

3. Miejsce i zakres programu:

Obszar powiatu grajewskiego.

4. Czas realizacji Programu: 01.05 – 31.12. 2012 r.

Harmonogram:

01.05.2012 – 31.05.2012 – rekrutacja uczestników, zawarcie umów;

01.06.2012 – 31.12.2012 – diagnoza uczestników oraz realizacja warsztatów z psychologiem, prawnikiem, doradcą zawodowym oraz kursów zawodowych;

01.12.2012- 31.12.2012 – konferencja podsumowująca projekt, zamknięcie projektu.

5. Adresaci Programu:

osoby wchodzące na rynek pracy, zagrożone wykluczeniem społecznym – 9 osób.

6. Koordynator Programu:

Samorząd Powiatu Grajewskiego poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie.

Rolą koordynatora programu jest umiejętność dokonywania:

- diagnozy problemów,
- tworzenia grup/zespołów,
- pozyskiwania partnerów.

7. Partnerzy:

Skuteczne zastosowanie tej metody wymaga spełnienia dwóch warunków:

- 1) istnienie „sił społecznych” (samorządy lokalne stanowią ich źródło),
- 2) zaangażowanie w proces przeobrażenia środowiska lokalnego wszystkich jego przedstawicieli.

W związku z powyższym niezbędna jest współpraca wielu środowisk lokalnych.

- ***Administracja samorządowa:***
  - Powiatowy Urząd Pracy,
  - Departament Spraw Społecznych Urzędu Marszałkowskiego,
  - ośrodki pomocy społecznej,
  - burmistrzowie i wójtowie.
  - szkoły.
- ***Inne instytucje:***
  - sądy,
  - kuratorzy sądowi i społeczni,
  - organizacje pozarządowe.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE.

1. Zdobywanie i poszerzanie kompetencji zawodowych i społecznych poprzez realizację PAL.
2. Rozwinięcie i upowszechnienie form aktywnej integracji społecznej.
3. Zwiększenie motywacji do poszukiwania i podjęcia pracy oraz wspieranie zdolności do podjęcia zatrudnienia poprzez warsztaty z doradcą zawodowym.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wycofaniu społecznemu.
5. Kształcenie umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych.
6. Wspieranie samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych.
7. Nabywanie kompetencji społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnych.
8. Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań instytucji pomocy społecznej.
9. Zdobywanie umiejętności wychowawczych: dobrej komunikacji, rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć, asertywności, radzenia sobie ze stresem.
10. Zdobywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (poznanie swoich praw, opracowanie planu działania).
11. Pozytywne wzmocnienie wizerunku własnej osoby (odkrywanie i rozwijanie

potencjału osobistego).

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA.

Powiat grajewski zamieszkuje 49 997 mieszkańców. Obszarem swym obejmuje 5 gmin: Radziłów, Wąsosz, Grajewo, Szczuczyn, Rajgród oraz miasto Grajewo. Stopa bezrobocia w naszym powiecie wynosi 23,8%. Na koniec stycznia 2012r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła 4429, w tym 1067 osoby w wieku 18-25 lat, co stanowi prawie 24% wszystkich zarejestrowanych. Wśród tych osób 545 to kobiety (co stanowi 51,08%), a 522 – mężczyźni.

W powiecie grajewskim wiele osób wchodzących dopiero w dorosłe życie, ma utrudniony dostęp do ośrodków oferujących dodatkowe kursy, czego wynikiem są niższe kwalifikacje i mniejsza konkurencyjność przy wchodzeniu na rynek pracy. Często osobom tym brakuje motywacji, samozaparcia, a także środków finansowych do inwestowania w swoją przyszłość. Młodzież wchodząca na rynek pracy nie wierzy we własne siły, często nie posiada podstawowych umiejętności związanych z pozyskiwaniem pracy, nie potrafi się zaprezentować przyszłemu pracodawcy, brak jej umiejętności zawodowych (obsługa komputera, prawo jazdy itp.), jest mało konkurencyjna. Dodatkową barierą jest brak wsparcia rodziny oraz niejasność i niejednoznaczność przepisów prawa.

IV. POWIATOWY PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ.

1. Aktywna integracja.

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należy pomoc naszym beneficjentom w usamodzielnieniu się i wejściu w dorosłe życie. Pomoc ta jest

ograniczana możliwościami finansowymi powiatu i procedurami. W pracy z nimi widzimy dużą potrzebę doszkalania i pozyskiwania nowych umiejętności. Przygotowując się do realizacji projektów i po przeprowadzonym wstępnie rozeznaniu przez pracownika socjalnego PCPR wielu z nich wyraża chęć w uczestniczeniu w proponowanych kursach zawodowych i szkoleniach. W ramach realizowanych przez nas projektów zechcemy sfinansować kursy zawodowe np. prawo jazdy, podstawowe i specjalistyczne kursy komputerowe, podstawy księgowości z obsługą kasy fiskalnej, obsługa wózków jezdniowych z napędem silnikowym i inne. Zorganizowane dla tej grupy warsztaty, będą mieć na celu integrację grupy, wzmocnienie uczestników, naukę samoprezentacji, sporządzania dokumentów niezbędnych przy staraniu się o pracę oraz wstępne ukierunkowanie na kursy.

2. Praca socjalna.

Zadaniem pracownika socjalnego będzie realizacja umów PAL z uczestnikami projektu.

Pracownicy PCPR na bieżąco będą udzielać informacji i porad oraz współpracować z beneficjentami w zakresie rozwiązywania problemów życiowych. Dzięki temu będą one zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji życiowej. Wskażą możliwości uzyskania pomocy w instytucjach państwowych, samorządowych i organizacjach pozarządowych, będą pobudzać do społecznej aktywności i samodzielności.

3. Promocja projektu.

Na stronie internetowej PCPR zamieszczone będą wszystkie informacje dotyczące projektu. Projekt zakończy się spotkaniem z udziałem beneficjentów oraz osób zaangażowanych w projekt. W czasie spotkania podsumowującego

projekt zostaną przedstawione nabyte umiejętności oraz zostaną wręczone certyfikaty/zaświadczenia o ukończeniu kursu.

V. EFEKTY PROGRAMU:

Nabycie nowych umiejętności komunikowania się (ankieta – subiektywna ocena uczestnika, obserwacja),

- podniesie samooceny i poczucia własnej wartości (ankieta – subiektywna ocena uczestnika, obserwacja),
- wzrost motywacji i aspiracji zawodowych,
- umiejętność sporządzania dokumentów (CV, list motywacyjny),
- wzrost poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania,
- zwiększenie kompetencji zawodowych,
- poprawa efektywności pracy PCPR w Grajewie.

Opisane rezultaty projektu zwiększą szanse na znalezienie pracy przez osoby uczestniczące w projekcie, co zgodne jest z celem ogólnym i celami szczegółowymi projektu. W rezultacie osoby biorące udział w projekcie zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania zmierzające do wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych otrzymają kompleksowe wsparcie i niezbędne warunki do integracji ze społeczeństwem.

VI. SPOSÓB FINANSOWANIA PROGRAMU.

„Dobry start - lepsze jutro – program aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” jest programem realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie w ramach Priorytetu VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój

i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie
- Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, współfinansowanego
z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program Aktywności Lokalnej dla 9 osób (młodzieży uczącej się z terenu powiatu grajewskiego) będzie wykonywany w ramach działań projektu systemowego. Swoim wsparciem obejmujemy 4 osoby niepełnosprawne oraz 6 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych.

Całkowity koszt projektu w 2012 r. wynosi: 115.696,00 zł, w tym 89,50%, co stanowi kwotę 103.547,92 zł, to dofinansowanie z EFS i budżetu państwa.

Wkładem własnym powiatu w kwocie 12.148,08 zł, jest pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych.

Koszt realizacji PAL to 54.803,10 zł z czego 89,5% w kwocie 49.048,77 zł to dofinansowanie z EFS i budżetu państwa, a 10,5% w kwocie 5.754,33 zł stanowi wkład własny.